

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 161.

Tiende Session.

43de Møde.

Onsdagen den 1ste Decbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Justitsministeren (fortsat): Det er ganske vist, at en Gaard, som er bortfæstet, er, paa Grund af det Baand, der er lagt paa den, paa Grund af den Dispositionsret, som er indrømmet Fæsteren over den, og som først vil ophøre, naar Fæsteren dør, af mindre Værdi end en anden Gaard, som ikke saaledes er bortfæstet; men denne Forringelse af Eiendommens Værdi træder frem ligeoverfor Stiftelserne derved, at de, saalænge den nuværende Fæster, der kjøber Gaarden, lever, ikke faae større Afgifter af Gaarden end dem, der hidtil have hvilet paa den. Forsaavidt der ved det nævnte Udtryk tilligtes, at enhver Fæstegaard i Almindelighed, selv naar den er fæstet ledig, er Fæstelovgivningen undergivet, og paa Grund deraf skal lide en Forringelse i sin Værdi, da er det ikke mere, end hvad der gjælder om enhver Selveiergaard i hele Landet, som maaskee aldrig har været bortfæstet. Saafremt Taxationsmændene derfor paa Grund af dette Udtryk skulde lægge noget Andet eller Mere deri end det, jeg nu har antydet, der bør ligge deri, troer jeg, at det kan gjøre Skade, og forsaavidt kunde jeg ønske, at det maatte gaae ud. Imidlertid lægger jeg ikke saamegen Vægt derpaa, at jeg, fordi Udvalget ikke maatte finde sig foranlediget til at stille eller det høitærede Thing til at vedtage et saadant Ændringsforslag, skulde deraf finde Anledning til at modsætte mig Lovens Emancipation.

Mod de til § 4 stillede Ændringsforslag har jeg Intet at erindre, hverken imod det under Nr. 6 eller det under Nr. 7 stillede; men ligesom det ærede Udvalg har fundet Anledning til efter Ordet „Enke“ i § 4 at tilføie „i ugift Stand“, saaledes anseer jeg det ogsaa nødvendigt, at den samme Tilføining skeer ved § 3, og jeg vil derfor anmode det ærede Udvalg om til 3die Behandling at stille et Ændringsforslag til Loven i Overensstemmelse dermed. Jeg har saaledes Intet imod Lovens §§ 3 og 4 med de antydede Forandringer.

Hvad Lovens § 5 angaaer, saa har jeg Intet at erindre imod sammes første Deel, men maa bestemt erklære mig imod dens sidste Deel. Det er jo ganske vist, at den Fremgangsmaade, som der er foreslaaet, er fulgt ved Afhændelsen af Fæstegods paa Domainerne, Sorø Akademiets og Universitetets Gods; men jeg holder mig overbevist om, at denne Bestemmelse er til Skade for vedkommende offentlige Stiftelser. Det lader sig ikke bestemt udregne, naar et Fæstes Varighed kan ophøre; der er altsaa altid nogen Hazard ved en saadan Bestemmelse. Det kan vel gaae og komme med Stiftelser, som eie betydeligt Gods; thi der kan det antages, at det Tab, der fremkommer i et Tilfælde, kan erstattes af Fordelen i et andet Tilfælde; men der er Stiftelser, som kun eie en enkelt eller ganske enkelte Fæstegaarde, og for dem vil Hazarden blive større. Dertil kommer endnu, at man ved denne Probabilitetsberegning gaaer ud fra, at Capitalen ved Rente og Rentens Rente i en Række af Aar skulde forøges til det Beløb, hvortil Kjøbesummen oprindelig var bestemt. Nu er det vel ganske vist, at naar Rente og Rentens Rente altid kunde udsættes i hver Termin, som den